

نام درس: اصول و کلیات ارزیابی زیست محیطی کد درس: ۵۰
پیش نیاز یا همزمان: کلیات پسماند - آلودگی هوا (علل، اثرات، پایش و کنترل) - مدیریت کیفیت آب (علل، اثرات و کنترل) - تصفیه آب - تصفیه فاضلاب

تعداد کل واحد ها: ۱ واحد نظری

هدف:

در این درس دانشجویان با انواع قوانین زیست محیطی و روش های پایش بینی و ارزیابی اثرات توسعه برمحیط های آب، هوا، خاک، صدا، اقتصاد، ترافیک، فرهنگ، محیط بیولوژیکی، مناظر زیبا و مناطق ساحلی آشنا می شود و همچنین با شناسایی انواع روش های تجزیه و تحلیل اثرات توسعه، برای ارائه یک برنامه مدیریتی توانا خواهد گشت.

شرح درس:

دانشجو در پایان این درس بایستی قادر باشد قبل از انجام یک پروژه در مکانی از سرزمین پایش بینی نماید که چه اثرات مفید یا مضر بر محیط های فیزیکی بیولوژیکی و اجتماعی و اقتصادی از نظر فیزیکی، شیمیایی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی در منطقه ایجاد خواهد کرد و روشهای ارزیابی را بداند که اثرات مختلف را مقایسه نماید و اثرات خوب و بد ناشی از اجرای پروژه مورد نظر را شناسایی و پایش بینی نماید و نهایتا بهترین گزینه را انتخاب نمایند.

سرفصل درس نظری (۱۷ ساعت):

- تعاریف و اصطلاحات مربوط به ارزیابی
- تاریخچه ارزیابی، کنوانسیون ها و همکاری های بین المللی و ملی زیست محیطی که طی آنها بر لزوم انجام ارزیابی های زیست محیطی تاکید شده است.
- قوانین، مقررات و سیاست گذاری های زیست محیطی شامل دیدگاههای برنامه های توسعه کشور از ابتدا تا کنون و مقررات جاری مرتبط با آن در این مورد (الگوی ارزیابی، پروژه های مشمول ارزیابی اعلام شده در سالهای ۸۸ و ۹۰)

- نقش بانک جهانی و سازمان های غیر دولتی در ارزیابی
- اهداف ارزیابی، نیاز به ارزیابی، فوائد ارزیابی، نقش ارزیابی در برنامه های توسعه، ارزیابی توسط چه کسانی بایستی تهیه شود.

- روش تهیه گزارش ارزیابی

- ارزیابی مقدماتی

- عنوان پروژه

- علت نیاز به پروژه

- وضعیت موجود زیست محیطی

- اثرات احتمالی عمده

- اثرات سوء زیست محیطی پایدار

- برنامه مراقبت زیست محیطی

- خلاصه نتایج و یافته

- گزارش ارزیابی جامع

- شناخت پروژه

- ماهیت، اندازه، محل استقرار پروژه و اهمیت آن

	• پیش بینی و ارزیابی اثرات
	• شاخص های توسعه پایدار
	• مشارکت دادن مردم در تصمیم‌گیریها
	• پایش و ضرورت آن در پروژه های ارزیابی
	- مراحل اجرائی تهیه گزارش ارزیابی
Organization and management	• سازماندهی و مدیریت
Scoping	• محدوده کار
Description of Existing Environment	• تشریح وضعیت موجود محیط زیست
Prediction of Impacts	• پیش بینی اثرات
Selection of Alternative	• انتخاب گزینه
Mitigation measures	• اقدامات اصلاحی
Environmental Monitoring	• مراقبت زیست محیطی

*منابع:

1. Canter .L (1997) , Environmental Impact Assessment, Mc Graw-Hill.
2. Lawrance D (2013) ,Impact Assessment: Practical Solutions to Recurrent Problems and Contemporary Challenges , John Wiley & Sons Inc.
3. Impact Evaluation in Practice (World Bank Training Series) (2010) , World Bank Publications: Pap/Psc edition.

۴. شریعت محمود (۱۳۹۵) ، ارزیابی اثرات زیست محیطی ، انتشارات تالاب.

۵. ملکوتیان محمد و همکاران (۱۳۹۳) ، فرهنگ تشریحی اصطلاحات و اختصارات ارزیابی زیست محیطی ، انتشارات خاتیران.

* توجه: در کلیه منابع فوق آخرین چاپ مدنظر میباشد.

نحوه ارزشیابی دانشجو:

- ✓ امتحان کتبی میان نیمسال ۳۰٪
- ✓ امتحان کتبی پایان نیمسال ۷۰٪

